

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/98/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322010693
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322010693.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovince a sudcov Mgr. Michala Polláka a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., bytom D. XXX/X, E., trestne stíhaného pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 23.6.2022 č.k. OT/139/2022-58, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.2.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, zamieta.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 23.6.2022 č.k. OT/139/2022-58 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného, že

odo dňa 12.05.2022 do dňa 04.06.2022 v Dolnom Chotári na adrese trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiaval sa bezdôvodne vyhýbal nástupu do výkonu trestu odňatia slobody tým spôsobom, že nereagoval na výzvu Okresného súdu Galanta č. k. OT/255/2020 zo dňa 22.04.2022 na nastúpenie do výkonu trestu uloženého uznesením Okresného súdu Galanta č. k. OT/255/2020 zo dňa 07.03.2022, právoplatný dňa 02.04.2022, ktorým mu bol podľa § 422 Trestného poriadku a § 8 odsek 2 zákona o výkone trestu povinnej práce s poukazom na § 55 odsek 24 Trestného zákona trest povinnej práce, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta č. k. OT/255/2020 zo dňa 21.10.2020, právoplatného dňom 21.10.2020, vo zvyšnej výmere 67 hodín premenený na trest odňatia slobody v trvaní 33 dní, ktorú výzvu dňa 11.05.2022 prevzal do vlastných rúk, avšak i napriek prevzatiu výzvy v súdom stanovenej lehote do 23.05.2022 bezdôvodne nenastúpil do výkonu trestu, teda maril výkon rozhodnutia súdu tým, že bez vážneho dôvodu nenastúpil výkon trestu odňatia slobody v lehote stanovenej súdom,

čím spáchal prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Za to bol odsúdený podľa § 348 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný a to proti výrokom o vine a o treste, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu, ktorý uviedol (skrátene):

Dňa 11.05.2022 som prevzal do vlastných rúk výzvu na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody, v ktorej bolo uvedené, že do výkonu mám nastúpiť v lehote do 23.05.2022. Počas tejto doby som sa v žiadnom prípade úmyselne neskrýval ani nevyhýbal nástupu na výkon uloženého trestu, práve naopak mojim úmyslom bolo do výkonu dňa 23.05.2022 riadne a včas nastúpiť. Z dôvodu, že som mal nastúpiť do výkonu uloženého trestu som však okamžite prišiel o prácu a tým aj o príjem, z ktorého dôvodu som nemal dostatok finančných prostriedkov na cestu do ÚVTOS Leopoldov. Okrem toho som si chcel v tento deň vziať svoje osobné veci (uvedené môže potvrdiť moja matka a môj brat), ktorá skutočnosť je potom

v rozpore s tým, že som konal úmyselne. Vzhľadom k tomu, že v minulosti som mal opakované konflikty s mojím bratom, matka ma odmietla do domu vpustiť. Brat mal byť okrem iného pod vplyvom alkoholu, kedy je jeho správanie nekontrolovateľné. Z dôvodu, že práve pre konflikt, ktorý som mal v minulosti s mojím bratom, a pre ktorý som mal aj nastúpiť do výkonu trestu, som sa akémukoľvek stretnutiu s ním radšej vyhýbal.

Pre naplnenie subjektívnej stránky úmyselného trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia je povinnosťou obžaloby preukázať úmysel páchatel'a trestného činu, v tomto prípade priamy alebo nepriamy úmysel páchatel'a nenastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. Pri priamom a nepriamom úmysle páchatel'a je spoločným menovateľom „vedomosť“ o tom, že je páchaný trestný čin, pričom rozdeľujúcim kritériom je následne samotná „vôľa“ spáchať tento trestný čin. Konajúci súd a obžaloba odmietli prihliadať na mnou uvádzané skutočnosti, že do výkonu trestu odňatia slobody som nastúpiť skutočne chcel a v žiadnom prípade som sa tomuto trestu nevyhýbal. Súd tieto skutočnosti nebral do úvahy a automaticky prezumoval existenciu subjektívnej stránky trestného činu, čím fakticky kreoval akúsi „fikciu vôle“ spáchať trestný čin mojou osobou. Mám za to, že súd opomenul, že nie je mojou povinnosťou preukazovať svoju nevinu, ale je povinnosťou obžaloby spoľahlivo a hodnoverne preukázať moju vinu, pričom nie je mojou povinnosťou obžalobe akýmkoľvek spôsobom napomáhať a usvedčovať sa.

Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní, ktoré spočíva v marení alebo podstatnom sťažovaní výkonu uvedeného rozhodnutia súdu. Zákonný znak mári alebo podstatne sťažuje, treba vykladať tak, že rozhodnutie, ktoré má byť vykonané v čase činu, v dôsledku konania páchatel'a nie je vykonané a nemožno ho vykonať, alebo bolo vykonané za podstatne sťažených podmienok. Mám za to, že objektívna stránka predmetného trestného činu nebola preukázaná. Vo vzťahu k obligatórnemu znaku skutkovej podstaty trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, ktorým je nenastúpenie do výkonu trestu v súdom stanovenej lehote bez závažného dôvodu uvádzam, že tento znak nebol v konaní žiadnym spôsobom preukázaný, resp. ani len skúmaný. V danom prípade konajúci súd mal bez ďalšieho za to, že som maril výkon úradného rozhodnutia a že moje konanie bolo úmyselné a bez existencie iného závažného dôvodu, čo však nie je pravdou. Zistenie skutkového stavu veci vyžaduje, aby každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie bola spoľahlivo preukázaná v súbehu so skutočnosťou tak, aby nemohla vzbudzovať akékoľvek pochybnosti. K správnym a úplným skutkovým záverom môže však súd dôjsť len vtedy, ak vykoná všetky dosiahnuteľné dôkazy a tieto v jednotlivosti, ako aj v ich súhrne správne zhodnotí, čo však v danom prípade nebolo naplnené.

Vzhľadom na nedostatočne vyhodnotenú skutkovú okolnosť, s poukazom na absenciu nenaplnenia objektívnej, ako aj subjektívnej stránky prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, možno napádané rozhodnutie považovať za nesprávne a nezákonné, keďže skutok, ktorý sa mi kladie za vinu, nie je trestným činom.

Prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní dňa 23.06.2022 rozhodol tak, že neprihliadol na žiadnu poľahčujúcu okolnosť. V nástupe do výkonu trestu mi okrem iného bránila moja rodina. V danom kontexte uvádzam, že detstvo som strávil najskôr v detskom domove, neskôr som bol aj v reedukačnom centre z dôvodu, že som musel pracovať a prispievať finančne mojej rodine, ktorá bola v hmotnej núdzi. Rodinné vzťahy s bratom mám zlé, z ktorého dôvodu si aj odpykávam trest pre nebezpečné vyhrážanie. Zároveň však uvádzam, že pred spáchaním skutku, za ktorý aktuálne vykonávam trest som nebol nikdy súdne trestaný a viedol som riadny a slušný život.

Za predpokladu, že súd by pri výmere trestu správne prihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. h) Trestného zákona, mal konajúci súd v konečnom dôsledku správne ustáliť pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v pomere 1:0. Pri aplikácii uvedeného pomeru by vyplývalo, že súd mal znížiť hornú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby o 1/3.

Konajúci súd mal zväžiť aj tú skutočnosť, akého protiprávneho konania som sa v danom prípade dopustil a aký trest je primeraný vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie. V tomto prípade je nutné zdôrazniť, že trest povinnej práce v trvaní 67 hodín, ktorý mi bol následne premenený uznesením Okresného súdu Galanta pod sp. zn. OT/255/2020 zo dňa 07.03.2022 na trest odňatia slobody nepodmienečne v trvaní 33 dní, by v pomere k uloženému trestu odňatia slobody, ktorý mi aktuálne uložil okresný súd vo výmere 2 mesiace, bol neprimeraný. V neposlednom rade si dovoľujem poukázať na to, že predovšetkým z pohľadu naplnenia sledovaného účelu trestu, podľa ktorého by k ukladaniu krátkodobých trestov odňatia slobody nepodmienečne malo dochádzať len veľmi výnimočne by súd mal dôslednejšie skúmať, či neprichádza do úvahy uloženie alternatívneho trestu nespojeného s obmedzením osobnej slobody. To platí o to viac, ak má byť obžalovanému uložený krátkodobý nepodmienečný trest odňatia slobody tak, ako je tomu i v tomto prípade.

Zhrnúc vyššie uvedené skutočnosti mám za to, že spáchanie skutku, ktorý mi je kladený za vinu nenapĺňa znaky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, a to z dôvodu nenaplnenia objektívnej a subjektívnej stránky skutkovej podstaty označeného trestného činu. Navrhujem, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. OT/139/2022, zo dňa 23.06.2022 vo výroku o vine a treste zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. a) až písm. e) Tr. por., a postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného, nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, pričom o termíne jeho konania upovedomil vopred a včas obžalovaného, ktorý sa verejného zasadnutia nezúčastnil a svoju neprítomnosť neospravedlnil. Preto súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výrokom o vine a o treste, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Po preskúmaní napadnutých výrokov a konania, ktoré ich vydaniu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Vo vzťahu k napadnutému výroku o vine obžalovaného, odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, zákonným spôsobom a vykonané dôkazy správnym spôsobom vyhodnotil.

Nie je sporné, že obžalovaný bol rozhodnutiami súdov, ktoré sú citované v skutkovej vete napadnutého rozsudku, uznaný za vinného zo spáchania trestného činu, bol mu uložený trest odňatia slobody a následne mu bolo doručená výzva Okresného súdu Galanta na nastúpenie do výkonu tohto trestu. Tieto zistenia sú podrobene a zrozumiteľne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, preto odvolací súd na príslušnú časť napadnutého rozsudku iba odkazuje, bez potreby jeho opakovania. Rovnako bolo spoľahlivým spôsobom preukázané, že obžalovaný v lehote, ktorá mu bola určená vo výzve okresného súdu na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody, do výkonu tohto trestu nenastúpil. Túto skutočnosť nerozporuje ani sám obžalovaný, vo svojej výpovedi v prípravnom konaní, sa k tomuto priznáva.

Vo vzťahu k naplneniu všetkých zákonných znakov prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, konkrétne k preukázaniu toho, že obžalovaný bez vážneho dôvodu nenastúpil výkon trestu odňatia slobody v lehote stanovenej súdom, prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že pokiaľ obžalovaný ako dôvod nenastúpenia do výkonu trestu uviedol, že nemal peniaze dostaviť sa do Leopoldova, a taktiež nemal zo strany svojej rodiny vydané jeho osobné veci, takúto obhajobu súd nepovažoval za skutočnosť objektívneho charakteru, považoval ich za irelevantné a účelovo uvádzané. Obžalovaný mal dostatok času na vybavenie si svojich osobných vecí od 11.05.2022, kedy si prevzal výzvu na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody do 23.05.2022, ktorý bol posledný deň tejto lehoty. Súd taktiež poukazuje na to, že pri uvedenom trestnom čine nie je potrebné aktívne konanie páchatel'a, avšak znaky skutkovej podstaty sú naplnené už samotným nenastúpením na výkon trestu odňatia slobody.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi prvostupňového súdu, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom odseku tohto uznesenia.

Skutočnosti, ktoré na svoju obranu uvádzal obžalovaný tak v prvostupňovom konaní, ako i v odvolaní (ods. 2.1. a 2.2. tohto uznesenia), nie sú takými, ktoré by mali vplyv na posúdenie trestnoprávnych následkov jeho konania.

Prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, sa dopustí ten, kto marí výkon rozhodnutia súdu tým, že bez vážneho dôvodu nenastúpi výkon trestu odňatia slobody v lehote stanovenej súdom. Žiaden z dôvodov, ktoré uvádza obžalovaný ako prekážku, pre ktorú nemohol nastúpiť v určenej lehote výkon trestu odňatia slobody, nie je možné hodnotiť ako vážny. Bolo iba na rozhodnutí obžalovaného, aby si v lehote od 11.5.2022 do 23.5.2022, zariadil všetky svoje osobné veci, resp. záležitosti tak, aby mohol nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody, resp. aby sa rozhodol, či si počas tejto lehoty chce niečo zariaďovať. Bol však povinný urobiť to tak, aby najneskôr v posledný deň lehoty stanovenej súdom, nastúpil výkon trestu odňatia slobody. Obžalovaný sa nemôže zbavovať trestnoprávnych následkov svojho konania len preto, že iné osoby, v tomto prípade jeho rodinní príslušníci, sa nesprávali, respektíve nekonali spôsobom, ktorý si on predstavoval. Rozhodnutie súdu, na základe ktorého mal nastúpiť výkon trestu odňatia slobody, bolo právoplatné dňa 2.4.2022. Od nadobudnutia právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia, obžalovaný vedel, že bude musieť nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody. Žiaden z jeho rodinných príslušníkov, na ktorých poukazuje vo svojom odvolaní, nevykonali nič, čo by objektívne bránilo obžalovanému dostaviť sa najneskôr dňa 23.5.2022 do určeného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom mal nastúpiť výkon trestu odňatia slobody. Vzdialenosť obce Vozokany, v ktorej bol obžalovaný zadržaný a následne dodaný do výkonu trestu odňatia slobody, od mesta Leopoldov, v ktorom sa nachádza ústav na výkon trestu odňatia slobody, do ktorého mal obžalovaný nastúpiť, je približne 50 kilometrov. Obžalovaný nevysvetlil, prečo nemohol vo veku 26 rokov absolvovať túto cestu v priebehu dvanástich dní (od 12.5.2022 do 23.5.2022) tak, aby si splnil svoju povinnosť. Rovnako neposkytol prijateľné vysvetlenie, prečo nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby sa verejnou dopravou dopravil do mesta, kde sa nachádza ústav na výkon trestu odňatia slobody. Podľa údajov, ktoré sám uviedol do zápisnice o výsluchu v procesnom postavení obvineného (č. I. 9) je nezamestnaný, nemá žiadny príjem, nie je evidovaný na úrade práce, má základné aj úplné stredoškolské vzdelanie, deti nemá.

Obžalovaný urobil vedomé rozhodnutie nenastúpiť najneskôr dňa 23.5.2022 na výkon trestu odňatia slobody, hoci vedel, že tak má v tejto lehote urobiť. Do výkonu trestu odňatia slobody bol dodaný až po jeho zadržaní dňa 4.6.2022. Naplnenie subjektívnej stránky trestného činu bolo spoľahlivým spôsobom preukázané a argumentácia uvedená v jeho odvolaní, je vo vzťahu k naplneniu tohto zákonného znaku trestného činu nedôvodná.

Vo vzťahu k výroku o treste nezistil tunajší súd žiadnu chybu, ktorá by odôvodňovala zrušenie tohto výroku v odvolacom konaní.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by existovali konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznať obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. h) Trestného zákona. Obžalovaný nepreukázal, že by práve vo vzťahu k spáchaniu prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, pre ktorý bol uznaný za vinného, existovali tiesnivé osobné pomery alebo rodinné pomery, ktoré si sám nespôsobil, a pod vplyvom ktorých by spáchal tento trestný čin. Aj v prípade existencie zlých sociálnych a materiálnych pomerov u obžalovaného v jeho detstve, nie je preukázaná ich priama spojitosť s jeho rozhodnutím nenastúpiť výkon trestu odňatia slobody.

Samotná výška uloženého trestu odňatia slobody v trvaní 2 mesiace, v rámci správny spôsobom určenej trestnej sadzby 0 až 2 roky, je nízka, má mať predovšetkým výchovný charakter a v žiadnom prípade ju nemožno označiť za neprimerane prísnu. V zhode s prvostupňovým súdom, odvolací súd uvádza, že obžalovanému už bol skôr uložený alternatívny trest, ktorý však riadne nevykonali a súd bol nútený premeniť zvyšok tohto alternatívneho trestu na nepodmienečný trest odňatia slobody. Predchádzajúce odsúdenie a uloženie alternatívneho trestu nebolo dostatočne účinné na prevýchovu obžalovaného. Preto je uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody namieste.

S poukazom na vyššie uvedené zistenia a závery, odvolací súd nezistil žiaden dôvod na zrušenie napadnutých výrokov o vine alebo treste obžalovaného a preto jeho odvolanie ako v celom rozsahu nedôvodné, zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.